

سایت ویژه ریاضیات www.riazisara.ir

درسنامه ها و جزوه های ریاضی

سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور

نمونه سوالات امتحانات ریاضی

نرم افزارهای ریاضیات

...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir) ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

ریاضی ۱، مجموعه، الگو و دنباله

۴۱- در یک مهمانی ۲۵ نفر شرکت کرده‌اند. اگر ۱۴ نفر چای و ۱۷ نفر قهوه نوشیده باشند و ۶ نفر نه چای و نه قهوه نوشیده باشند، چند نفر

حداکثر یک نوع نوشیدنی نوشیده‌اند؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۷
(۳) ۱۳
(۴) ۱۹

۴۲- در یک دنباله حسابی غیر ثابت، جملات سوم، هفتم و نهم، می‌توانند به ترتیب سه جمله متوالی از دنباله هندسی باشند. چندمین جمله این

دنباله حسابی، صفر است؟

- (۱) ۹
(۲) ۱۰
(۳) ۱۱
(۴) ۱۲

ریاضی ۱، مثلثات -

۴۳- در مثلث ABC ، $\hat{A} = 30^\circ$ ، $AC = 6$ و $AB = 4$ است. در این صورت طول ارتفاع CH کدام است؟

- (۱) ۳
(۲) $3\sqrt{2}$
(۳) ۴
(۴) $3\sqrt{3}$

ریاضی ۱، توان‌های گویا و عبارت‌های جبری -

۴۴- اگر $\alpha = \sqrt[4]{3\sqrt{2}-4}$ و $\beta = \sqrt[4]{3\sqrt{2}+4}$ باشند، حاصل عبارت $(\alpha^2 + \beta^2 - \alpha\beta)(\alpha^2 + \beta^2 + \alpha\beta)$ کدام است؟

- (۱) ۶
(۲) ۸
(۳) $6\sqrt{2}$
(۴) $7\sqrt{2}$

ریاضی ۱، معادله‌ها و نامعادله‌ها

۴۵- به ازای کدام مقادیر m ، عبارت $(m-1)x^2 + 6x + 2m + 1$ ، برای هر مقدار دلخواه x ، مثبت است؟

- (۱) $m < -2$
(۲) $m > 2/5$
(۳) $1 < m < 2$
(۴) $1 < m < 2/5$

۴۶- اگر $x \geq 3$ باشد، مجموعه جواب نامعادله $|x-3| - 2 \leq x^2$ کدام است؟

- (۱) $3 \leq x \leq 4$
(۲) $3 \leq x \leq 5$
(۳) $3 \leq x \leq \frac{7}{2}$
(۴) $x \geq 5$

ریاضی ۱، تابع

۴۷- مساحت ناحیه محدود به نمودارهای دو تابع $y = |x| - x$ و $y = 2 - \frac{2}{3}x$ ، کدام است؟

۴ (۲)	$\frac{8}{3}$ (۱)
۶ (۴)	$\frac{16}{3}$ (۳)

ریاضی ۱، شمارش، بدون شمردن -

۴۸- چند عدد چهار رقمی با ارقام متمایز و فرد، بزرگتر از ۳۰۰۰ وجود دارد؟

۸۴ (۲)	۷۲ (۱)
۱۰۸ (۴)	۹۶ (۳)

۴۹- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ چند عدد سه رقمی زوج بدون رقم تکراری می توان نوشت به طوری که فقط یک رقم فرد داشته باشد؟

۳۶ (۲)	۲۴ (۱)
۶۴ (۴)	۴۸ (۳)

ریاضی ۱، آمار و احتمال

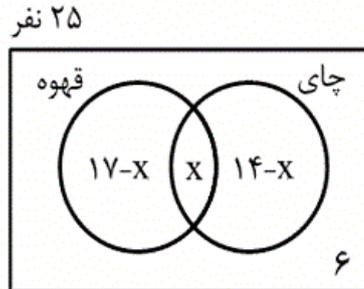
۵۰- از بین اعداد طبیعی سه رقمی، به تصادف یک عدد برداشته ایم. با کدام احتمال، لااقل یک بار رقم ۲ در این عدد ظاهر شده است؟

$\frac{1}{25}$ (۲)	$\frac{1}{24}$ (۱)
$\frac{1}{28}$ (۴)	$\frac{1}{26}$ (۳)

۴۱- گزینه «۳»

(سؤال ۷۷ کتاب آبی پایه دهم و یازدهم تهرینی)

اگر x تعداد نفراتی باشد که هم چای نوشیده‌اند و هم قهوه، با توجه به نمودار ون زیر، خواهیم داشت:

$$25 = 17 - x + x + 14 - x + 6 \Rightarrow 25 = 37 - x$$

$$\Rightarrow x = 12$$

(هر دو نوع نوشیدنی را نوشیده‌اند) $n(U) - n$ (حداکثر یک نوع نوشیدنی نوشیده‌اند) n

$$= 25 - x = 25 - 12 = 13$$

(مجموعه، الگو و دنباله) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

۴

۳ ✓

۲

۱

جملات سوم، هفتم و نهم یک دنباله حسابی با جمله اول t_1 و قدرنسبت d به صورت زیر است:

$$t_3 = t_1 + 2d, \quad t_7 = t_1 + 6d, \quad t_9 = t_1 + 8d$$

از طرفی اگر a, b, c سه جمله متوالی یک دنباله هندسی باشند، آنگاه: $b^2 = ac$ ، بنابراین:

$$t_7^2 = t_3 t_9 \Rightarrow (t_1 + 6d)^2 = (t_1 + 2d)(t_1 + 8d)$$

$$\Rightarrow t_1^2 + 12t_1d + 36d^2 = t_1^2 + 10t_1d + 16d^2$$

$$\Rightarrow 2t_1d + 20d^2 = 0 \Rightarrow 2d(t_1 + 10d) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2d = 0 \Rightarrow d = 0 & \text{غ ق ق} \\ t_1 + 10d = 0 \xrightarrow{t_n = t_1 + (n-1)d} t_{11} = 0 \end{cases}$$

توجه کنید که $d = 0$ غیر قابل قبول است، زیرا در این صورت دنباله حسابی، یک دنباله ثابت خواهد بود.

(مجموعه، الگو و دنباله) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۴

۳ ✓

۲

۱

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} AB \times AC \times \sin A$$

$$= \frac{1}{2} \times 4 \times 6 \times \sin 30^\circ = 6 \quad (1)$$

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} AB \times CH = \frac{1}{2} \times 4 \times CH = 2CH \quad (2)$$

$$\begin{aligned} (1) &= (2) \\ \implies 2CH &= 6 \implies CH = 3 \end{aligned}$$

راه حل دوم:

$$\Delta ACH : \sin 30^\circ = \frac{CH}{AC} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{CH}{6}$$

$$\Rightarrow CH = \frac{1}{2} \times 6 = 3$$

(مثلثات) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۴

۳

۲

۱ ✓

عبارت خواسته شده را به کمک اتحاد مزدوج ساده می‌کنیم:

$$(\alpha^2 + \beta^2 - \alpha\beta)(\alpha^2 + \beta^2 + \alpha\beta) = (\alpha^2 + \beta^2)^2 - (\alpha\beta)^2$$

$$= \alpha^4 + \beta^4 + 2\alpha^2\beta^2 - \alpha^2\beta^2 = \alpha^4 + \beta^4 + \alpha^2\beta^2$$

حال با توجه به مقادیر α و β حاصل را می‌یابیم:

$$\alpha^4 + \beta^4 + \alpha^2\beta^2 = (\sqrt[4]{3\sqrt{2}-4})^4 + (\sqrt[4]{3\sqrt{2}+4})^4$$

$$+ \underbrace{(\sqrt[4]{3\sqrt{2}-4})^2 (\sqrt[4]{3\sqrt{2}+4})^2}_{\text{اتحاد مزدوج}} = 3\sqrt{2} - 4 + 3\sqrt{2} + 4$$

$$+ (\sqrt[4]{18-16})^2 = 6\sqrt{2} + (\sqrt[4]{2})^2 = 6\sqrt{2} + \sqrt{2} = 7\sqrt{2}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های بی‌بهری) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

عبارت درجه دوم $ax^2 + bx + c$ همواره مثبت است، هرگاه:

$$\Delta < 0, a > 0$$

در عبارت $(m-1)x^2 + 6x + 2m+1$ خواهیم داشت:

$$\left\{ \begin{array}{l} a > 0 \Rightarrow m-1 > 0 \Rightarrow m > 1 \quad (1) \\ \Delta < 0 \Rightarrow (6^2) - 4(2m+1)(m-1) < 0 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow 36 - 4(2m+1)(m-1) < 0$$

$$\Rightarrow 8m^2 - 4m - 40 > 0 \Rightarrow 2m^2 - m - 10 > 0$$

$$\Rightarrow (m+2)(2m-5) > 0 \Rightarrow m < -2 \cup m > \frac{5}{2} \quad (2)$$

از اشتراک (۱) و (۲)، مجموعه جواب $m > \frac{5}{2}$ است.

(معادله‌ها و نامعادله‌ها) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۸ تا ۹۳)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$|3-x| = x-3$$

$$x^2 - 2|3-x| \leq 21 \xrightarrow{x \geq 3} x^2 - 2(x-3) \leq 21$$

$$\Rightarrow x^2 - 2x - 15 \leq 0 \Rightarrow (x+3)(x-5) \leq 0$$

$$\Rightarrow -3 \leq x \leq 5 \xrightarrow{\text{اشتراک با } x \geq 3} 3 \leq x \leq 5$$

(معادله‌ها و نامعادله‌ها) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۳)

۴

۳

۲ ✓

۱

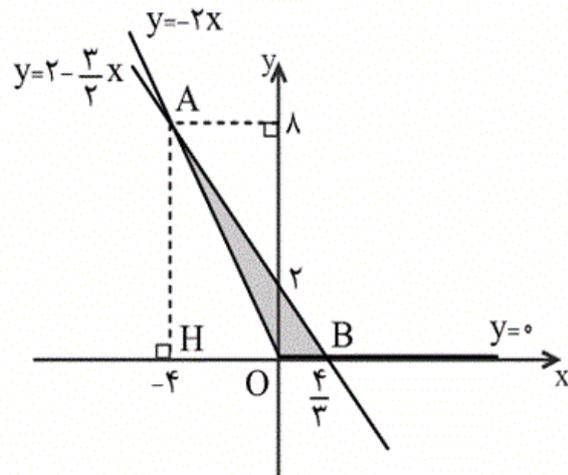
۴۷- گزینه «۳»

(سراسری تهرانی فارغ از کشور - ۹۵)

$$y_1 = |x| - x = \begin{cases} x - x = 0 & ; x \geq 0 \\ -x - x = -2x & ; x < 0 \end{cases}$$

$$y_2 = 2 - \frac{3}{2}x$$

نمودار y_1 و y_2 را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم.

برای محاسبه مساحت مثلث، باید طول ارتفاع AH را که برابر با عرض نقطه A است، به دست آوریم.

$$2 - \frac{3}{2}x = |x| - x \xrightarrow{x < 0} 2 - \frac{3}{2}x = -x - x \Rightarrow x = -4$$

$$\Rightarrow x_A = -4, y_A = 2 - \frac{3}{2}(-4) = 8$$

با توجه به شکل، مساحت مثلث OAB مورد نظر است، داریم:

$$S(\triangle OAB) = \frac{1}{2} AH \times OB = \frac{1}{2} \times 8 \times \frac{4}{3} = \frac{16}{3}$$

(تابع) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳ و ۱۱۶)

۴

۳ ✓

۲

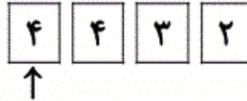
۱

۴۸- گزینه «۳»

(سراسری تهرپی- ۹۰)

ارقامی که می‌توان به کار برد، باید از مجموعه $\{۱, ۳, ۵, ۷, ۹\}$ انتخاب شوند؛ با توجه به این که عدد مذکور باید بزرگ‌تر از ۳۰۰۰ باشد، رقم هزارگان باید از میان یکی از اعداد ۳، ۵، ۷ و ۹ انتخاب شود. پس ۴ حالت برای آن وجود دارد. در رقم صدگان عدد ۱ نیز می‌تواند قرار بگیرد و چون ارقام عدد ساخته شده باید متمایز باشند، برای رقم صدگان نیز ۴ حالت وجود دارد و در نتیجه برای رقم‌های دهگان و یکان به ترتیب ۳ و ۲ حالت وجود دارد.

پس:

یکی از اعداد ۳، ۵، ۷ و ۹

۴

۳

۲

۱

۴۹- گزینه «۳»

(سؤال ۱۶۸۷ کتاب آبی دهم و یازدهم تهرپی)

ابتدا باید دو رقم زوج از سه رقم زوج و یک رقم فرد از چهار رقم فرد انتخاب کنیم که این کار به $\binom{۴}{۲} \binom{۳}{۱}$ حالت امکان‌پذیر است. سپس جایگشت‌های این ارقام را محاسبه کنیم. اما باید به زوج بودن عدد نیز توجه کنید:

$$2 \times 1 \times \frac{2}{2} = 4$$

یکی از دو رقم زوج

پس تعداد کل اعداد سه‌رقمی مطلوب برابر است با:

$$\text{تعداد کل} = 4 \times \binom{۳}{۲} \times \binom{۴}{۱} = 4 \times 3 \times 4 = 48$$

(شمارش، برون شمردن) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۴۰)

۴

۳

۲

۱

اگر A پیشامد آن باشد که لااقل یک بار رقم ۲ بیاید، A' پیشامد آن است که رقم ۲ نیاید، بنابراین:

از ۱۰ رقم ممکن، ۲ نیامده

$$A' : \text{رقم ۲ نیاید} \rightarrow n(A') = \boxed{8} \overbrace{\boxed{9} \boxed{9}} = 8 \times 9 \times 9$$

← صفر و ۲ نمی تواند بیاید

$$S : \text{کل اعداد سه رقمی} \rightarrow n(S) = \boxed{9} \boxed{10} \boxed{10} = 9 \times 10 \times 10$$

← صفر نمی تواند بیاید

$$\Rightarrow P(A') = \frac{8 \times 9 \times 9}{9 \times 10 \times 10} = \frac{72}{100}$$

$\Rightarrow P$ (رقم ۲ لااقل یک بار ظاهر شود)

$$= P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{72}{100} = \frac{28}{100} = 0.28$$

(آمار و احتمال) (ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۱)

۴

۳

۲

۱